

เพิ่มผลผลิตมันสำปะหลัง รายได้เพิ่ม

เลือกสายพันธุ์ให้เหมาะกับดิน

- ระยะอง 9 - ดินทรายปนร่วน
- เกษตรศาสตร์ 50 - ดินทรายร่วน ดินร่วนปนทราย
- หัวยง 80 - ดินร่วนปนเหนียว
- พิรุณ 2 - ดินร่วนปนเหนียว

ใช้ระบบน้ำหยด

- ปลุกได้ตลอดปี
- ได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น
- สร้างสมดุลของแมลงตัวห้ำ-ตัวเบียน
- ใช้ร่วมกับบิวเวอเรียจัดการเพลี้ยได้ดี

รู้จักดิน

- เก็บดินส่งวิเคราะห์
- รู้จักดิน ปรับปรุง บำรุงดิน

ใส่ "ปุ๋ย"

ตามค่าวิเคราะห์ดิน

เมื่อมันสำปะหลังอายุ 1-3 เดือน ขณะที่ดินมีความชื้น

จัดการโรคและแมลง

- ใช้สารเคมี/สารชีวภัณฑ์

ระบบน้ำหยดช่วยเพิ่มผลผลิต

การให้น้ำแบบน้ำหยดเหมาะกับการปลูกมันสำปะหลัง เพราะเป็นระบบที่ใช้ให้น้ำน้อย มีประสิทธิภาพการให้น้ำสูง ให้น้ำที่โคนต้น เกิดวัชพืชน้อย และใช้ได้กับแปลงปลูกเนื้อดินทุกประเภท

ต้นทุนการติดตั้งระบบน้ำหยดประมาณ 4,000-6,000 บาท/ไร่

มีอายุการใช้งาน 3-5 ปี (ขึ้นกับคุณภาพและการดูแลรักษา)

เทคนิคการให้น้ำ

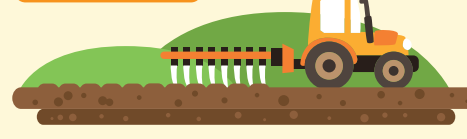
- ต้นมันตั้งตัวได้แล้ว ให้น้ำสัปดาห์ละ 1 ครั้ง นาน 2-4 ชั่วโมง
- เดือน 1-3 ให้น้ำทุกๆ 2-3 วัน ครั้งละ 1-2 ชั่วโมง

สายน้ำหยดไม่ควรยาวเกิน 120 เมตร อัตราน้ำหยดออก 1-2.5 ลิตร/รูหยด

เพิ่มผลผลิต ได้ประมาณ 50-60%

ปลูกมันสำปะหลังถูกวิธี มีแต่กำไร

เตรียมดิน

ไถลึก 30-40 ซม. ตากดิน 7-10 วัน พรวนดินให้ร่วนซุย ยกร่องขวางความลาดเท

เตรียมท่อนพันธุ์

เลือกท่อนพันธุ์ปลอดโรค และแมลง มี 5-7 ตา

แช่ท่อนพันธุ์ 5-10 นาที โทอะมีทิกแซม 4 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร

ปลุก

ปักท่อนพันธุ์ตั้งตรง ระยะปลุกระหว่างต้น 80-100 ซม. ระหว่างแถว 100-120 ซม. บักลิก 10-15 ซม. บักลิก 5-10 ซม.

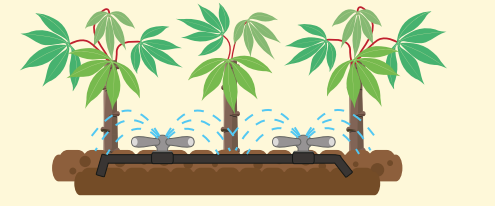
กำจัดวัชพืช

ใช้สารเคมี - ก่อนวัชพืชงอก (ไม่เกิน 3 วันหลังปลุก) พ่นยาคุม เช่น อะลาคลอร์ ขณะที่ดินมีความชื้น - หลังวัชพืชงอก พ่นยาฆ่า เช่น ไกลโฟเสต ใช้เครื่องจักรกล ขณะที่ดินมีความชื้น หลังวัชพืชงอกพ่นยาฆ่า เช่น กรัสม็อกโซน

ใส่ปุ๋ย

เมื่อมันสำปะหลังอายุ 1-3 เดือน ขณะที่ดินมีความชื้น ดินร่วน-ดินทราย 100 กก.ต่อไร่ ดินเหนียว 50 กก.ต่อไร่

ให้น้ำ

ช่วงเดือนแรก ทุกๆ 2-3 วัน ครั้งละ 1-2 ชั่วโมง ช่วงอายุ 2-8 เดือน สัปดาห์ละครั้ง ครั้งละ 2-4 ชั่วโมง *ควรให้น้ำมันสำปะหลังอย่างต่อเนื่อง

สำรวจแปลง+เฝ้าระวังโรคและแมลง

หมั่นตรวจแปลงเดือนละครั้ง -เพลี้ยแป้ง <10 ตัว/ใบ พ่นบิวเวอเรีย 3 ครั้ง ทุก 5 วัน -เพลี้ยแป้ง >10 ตัว/ใบ ฉีดพ่นสารเคมีโทอะมีทิกแซม 4 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร

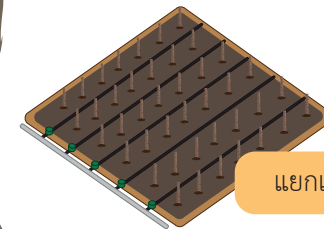
เก็บเกี่ยว

งดให้น้ำ 1 เดือนก่อนเก็บเกี่ยว อายุเก็บเกี่ยว 10-12 เดือน ได้ผลผลิตสูง แป้งเยอะ ราคาดี

ก่อนพันธุ์ดี ต้นทางผลผลิตคุณภาพ

ท่อนพันธุ์มันสำปะหลังเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญในการเพาะปลูก การคัดเลือก เก็บเกี่ยว และเตรียมท่อนพันธุ์อย่างถูกต้องเหมาะสม จะทำให้ได้ท่อนพันธุ์ที่ดีและเป็นต้นทางที่จะทำให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ

การคัดเลือกและเก็บเกี่ยวท่อนพันธุ์

ใช้ลำต้นท่อนพันธุ์ ที่มีอายุ 10-12 เดือน

คัดเลือกต้นพันธุ์ ที่ไม่ได้ขนาด มีแมลงทำลาย

ฤดูฝน กองไว้กลางแจ้ง และในร่ม

ฤดูแล้ง กองไว้ในที่ร่ม

แยกแปลงที่ใช้สำหรับทำท่อนพันธุ์

เก็บรักษาท่อนพันธุ์โดยมัดและกองไว้

ปัจจุบันมีเทคโนโลยีการผลิตท่อนพันธุ์มันสำปะหลังแบบ Mini stem cutting ใช้ท่อนพันธุ์มันสำปะหลังที่มีจำนวนตาอย่างน้อยที่สุด 1-2 ตา เพาะชำเป็นต้นกล้าก่อนย้ายลงแปลงปลูก ทำให้ประหยัดค่าท่อนพันธุ์ได้ นอกจากนี้ยังมีเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเพื่อผลิตต้นพันธุ์ปลอดโรค ช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนท่อนพันธุ์ ผลิตขยายต้นพันธุ์มันสำปะหลังปลอดโรคได้ 20 เท่าภายใน 5 เดือน สามารถเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อในถุงพลาสติกทนขวด ช่วยลดต้นทุนและช่วยให้การขนส่งสะดวกอีกด้วย

ผลิตท่อนพันธุ์มันสำปะหลังแบบ Mini stem cutting

มันสำปะหลัง: พืชอเนกประสงค์

มันสำปะหลังนำไปใช้ประโยชน์ในหลาย
อุตสาหกรรม ทั้งอุตสาหกรรมแปรรูป
มันสำปะหลังขั้นต้น ได้แก่ แป้งมันสำปะหลัง
มันเส้น มันอัดเม็ด
และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง
ไม่ว่าจะเป็น

อุตสาหกรรม อาหารและเครื่องดื่ม

ใช้ในรูปแบบแปรรูปเพื่อผสมอาหารและ
อาหารดัดแปลงอื่นๆ เช่น บะหมี่ สาหร่าย
ซอสปรุงรส หรือใช้แทนน้ำตาลซูโครส
ในผลไม้กระป๋อง แยม

อุตสาหกรรมยา

ใช้เป็นตัวเจือจางในยา
ประเภทแคปซูลและยาเม็ด

อุตสาหกรรมอาหารสัตว์

ใช้เป็นส่วนผสมของอาหารสัตว์

อุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์

ใช้ผสมในเยื่อกระดาษ
ให้มีความเหนียวหรือเพิ่ม
ความหนาของกระดาษ

อุตสาหกรรมพลังงาน

ใช้เป็นวัตถุดิบผลิตเอทานอล
ทดแทนเชื้อเพลิงอื่น

NSTDA

สถาบันการจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตร (สท.)

Agricultural Technology and Innovation Management Institute (AGRITEC)

111 อุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย ถ.พหลโยธิน ต.คลองหนึ่ง อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี 12120

www.nstda.or.th/agritec

nstdaagritec

096 996 4100 , 02 564 7000

agritec@nstda.or.th

NSTDA

มันสำปะหลัง: พืชแห่งศตวรรษที่ 21

"มันสำปะหลัง" พืชหัวที่เป็นแหล่งคาร์โบไฮเดรตที่สำคัญรองจากข้าวและข้าวโพด ปลูกง่ายในพื้นที่เขตร้อนและร้อนชื้น ประเทศไทย มีพื้นที่เพาะปลูกมันสำปะหลังกว่า 8 ล้านไร่ เป็นหนึ่งในพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ สร้างรายได้ปีละหลายแสนล้านบาท โดยไทย เป็นผู้ส่งออกมันสำปะหลังรายใหญ่ของโลกและเป็นอันดับหนึ่งของอาเซียน

สายพันธุ์มันสำปะหลัง

สายพันธุ์มันสำปะหลังในไทยได้รับการพัฒนาโดยกรมวิชาการเกษตร (พันธุ์ระยะยง) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (พันธุ์เกษตรศาสตร์และพันธุ์ห้วยบง) และสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (พันธุ์พิรุณ)

สายพันธุ์มีส่วนสำคัญต่อการเพิ่มผลผลิตถึง 30% การเลือกสายพันธุ์มันสำปะหลังที่ดีและเหมาะสมกับ ประเภทของดิน การใส่ปุ๋ยที่เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน และการบริหารจัดการแปลงปลูกที่ดี จะทำให้เกษตรกร ได้ผลผลิตมันสำปะหลังที่ดีและมีคุณภาพ

ระยะยง 5

- ผลผลิต 4.4 ตัน/ไร่
- ดินร่วนปนเหนียว
- ปรับตัวได้ดีในหลายสภาพแวดล้อม ผลผลิตสูง

เกษตรศาสตร์ 72

- ผลผลิต 8.44 ตัน/ไร่
- ดินเหนียว
- ให้ผลผลิตสูง

ระยะยง 7

- ผลผลิต 6.1 ตัน/ไร่
- ดินทรายปนร่วน/ดินร่วนปนเหนียว
- เจริญเติบโตเร็วในช่วง 1-2 เดือนแรก ไม่ค่อยแตกกิ่ง ผลผลิตสูง ทนแล้ง

ห้วยบง 60

- ผลผลิต 5.8 ตัน/ไร่
- ดินร่วนปนทราย
- ผลผลิตและปริมาณแป้งสูง ด้านทานโรคใบจุดปานกลาง

ระยะยง 9

- ผลผลิต 4.9 ตัน/ไร่
- ดินทรายปนร่วน
- ลำต้นสูงตรง แข็งแรง ผลผลิตสูง มีปริมาณแป้งสูง ด้านทานโรค

ห้วยบง 80

- ผลผลิต 4.9 ตัน/ไร่
- ดินร่วนปนเหนียว
- ปริมาณแป้งสูง

ระยะยง 11

- ผลผลิต 4.77 ตัน/ไร่
- ดินด่าง
- มีปริมาณแป้งสูง

พิรุณ 2

- ผลผลิต 5.8 ตัน/ไร่
- ดินเหนียวสีแดง/ดินร่วนปนเหนียว
- ให้ผลผลิตหัวสดสูง เป็นทั้งพันธุ์รับประทาน และพันธุ์อุตสาหกรรม

เกษตรศาสตร์ 50

- ผลผลิต 4.4 ตัน/ไร่
- ดินทรายร่วน/ดินทรายปนร่วน
- ปรับตัวกับสภาพแวดล้อมได้ดี ความงอกดี ปริมาณแป้งสูง

พิรุณ 4

- ผลผลิต 6.03 ตัน/ไร่
- ดินเหนียวร่วนปนทราย/ดินร่วนปนเหนียว
- มีปริมาณไซยาไนด์ในหัวสดต่ำในทุกสภาพแวดล้อม เป็นทั้งพันธุ์รับประทานและพันธุ์อุตสาหกรรม

การจำแนกสายพันธุ์มันสำปะหลังพิจารณาจากสีที่ก้านใบ สีที่ยอดใบ ทรงต้น